

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 16.02.1962, sp. zn. 3 Cz 80/61, ECLI:CZ:NS:1962:3.CZ.80.1961.1

Číslo: 19/1963

Právní věta: Daňový závazok jednoho z manželov, ktorý vznikol s jeho zárobkovou činnosťou, je potrebné posudzovať s hľadiska ustanovení o zákonnom majetkovou spoločensťve manželov ako náklad, ktorý tento manžel vynaložil zo svojho samostatného majetku na majetok spoločný; je preto nutné postupovať podľa § 27 veta druhá zák. o rodinnom práve a nahradiť mu to zo spoločného majetku.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 16.02.1962

Spisová značka: 3 Cz 80/61

Číslo rozhodnutí: 19

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Majetkové společenství manželů zákonné, Manželství

Předpisy: 265/1949 Sb. § 22
§ 27

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Manželstvo účastníkov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu v Bratislave, ktorý sa stal právoplatný.

Okresný súd v Bratislave-mesto na návrh manžela vydal rozhodnutie o rozdelení vecí, ktoré patrili do zákonného majetkového společenstva.

Krajský súd v Bratislave rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

Najvyšší súd rozhodol na sťažnosť pre porušenie zákona podanú predsedom Najvyššieho súdu, že rozhodnutím okresného a krajského súdu bol porušený zákon.

Odôvodnenie:

Už behom konania u súdu prvého stupňa uviedla odporkyňa, že bola povinná zaplatiť daň z príjmov obyvateľstva a daň živnostenskú, celkom 9081,40 Kčs za roky 1954 - 1957. Šila totiž doma pre zákazníkov a týmto spôsobom zarábala. Jej manžel jej sám zákazníkov údajne zprostredkoval. Takto zarobené čiastky boli použité v domácnosti a bola za ne zakúpená i časť spoločného zariadenia

domácnosti aj ostatné veci, ktoré sú teraz predmetom rozdelenia zákonného spoločenstva majetkového.

Okresný súd v Bratislave-mesto v odôvodnení svojho uznesenia ohľadne tohto tvrdenia odporkyne uviedol, že sa ním nemôže zaoberať, pretože daňové výmery neboli ešte vtedy právoplatné. Krajský súd v Bratislave vo svojom uznesení vyslovil názor, podľa ktorého uvedené daňové položky tu neboli v dobe, kedy nastal zánik zákonného spoločenstva majetkového, totiž v dobe, kedy rozvodový rozsudok sa stal právoplatný. Podľa krajského súdu ide tu „o skutočnosť, ktorá nastala po zániku zákonného spoločenstva majetkového, a preto pri rozdelení vecí patriacich do tohto majetkového spoločenstva nie je možno zariadiť i tieto daňové položky, ktoré podľa výmeru sa týkajú výlučne činnosti odporkyne a zviazanosť z výmeru postihuje taktiež iba odporkyňa. Pokiaľ však odporkyňa má za to, že navrhovateľ by sa mal podieľať na tomto záväzku či už z titulu bezdôvodného obohatenia alebo z titulu náhrady škody, má to uplatniť zvláštnou žalobou proti navrhovateľovi.“

Avšak tento názor krajského súdu nemožno pokladať za správny.

Podľa § 22 zák. o rod. práve patrí do zákonného majetkového spoločenstva všetko, čo ktorýkoľvek z manželov nadobudne za trvania manželstva, vyjmuc to, čoho nadobudne dedičstvom alebo darom, a to, čo slúži jeho osobným potrebám alebo výkonu jeho povolania. Spoločný majetok vzniká predovšetkým z práce oboch manželov. Navrhovateľ prispieval do spoločnej domácnosti a teda, i na spoločný majetok zo svojho zárobku. Odporkyňa podľa svojho tvrdenia okrem starostlivosti o domácnosť taktiež zarábala. Šila pre zákazníkov v spoločnej domácnosti oboch manželov a za zarobené čiastky boli kupované predmety, ktoré sú teraz rozdeľované ako veci patriace do spoločného majetku oboch manželov. Ak je toto tvrdenie odporkyne pravdivé, je medzi účastníkmi rozdiel iba v tom, že navrhovateľ prispieval na spoločný majetok svojím čistým zárobkom, ktorý dostával od svojho zamestnávateľa po zrážke daní, a po odpočítaní prípadných ďalších výdajov, ktoré mal. Naproti tomu odporkyňa okrem starostlivosti o domácnosť prispievala na spoločný majetok svým zárobkom, z ktorého v dobe, kedy peniaze od zákazníkov vyberala a do domácnosti odovzdávala, dane ešte odpočítané neboli. Stalo sa tak až dodatočne a za viac rokov naraz.

Za tejto situácie by nebolo spravodlivé postupovať ohľadne každého účastníka ináč a ukladať odporkyňi, aby niesla daňovú povinnosť za dobu trvania manželstva zo svojho jedine preto, že dane boli vymerané až potom, kedy rozvod manželstva účastníkov bol už právoplatne vyslovený.

Ak bola povinnosť platiť daň z príjmu a živnostenskú daň uložená iba odporkyňi, ide o jej samostatný záväzok. Ovšem tento záväzok vznikol v súvislosti s jej zárobkovou činnosťou, z ktorej výťažok plynul do spoločného majetku. Potom ovšem tento daňový záväzok treba posudzovať ako náklad, ktorý odporkyňa vynaložila zo svojho samostatného majetku na majetok spoločný; preto treba postupovať podľa § 27 veta druhá, zák. o rod. práve a nahradiť jej zo spoločného majetku.

Okolnosť, že daňový výmer bol doručený odporkyňi až po zrušení zákonného majetkového spoločenstva, nie je tomuto postupu na prekážku, lebo daň. povinnosť vznikla ešte za trvania manželstva.

Súdy oboch stolíc vychádzali pri posúdení uvedenej otázky z iného právneho názoru. Preto sa bližšie nezaoberali tvrdením odporkyne a neučinili v tomto smere potrebné skutkové zistenie. Tým sa dopustili chyby konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a porušili tak zákon v ustanovení § 1 ods. 2, § 59, § 88 ods. 2, § 93, § 150 ods. 10. o. s. p. v spojení s ustanovením § 22 a 27 zák. o rod. práve.